

Bona mitja verònica, Almunia

El president Felipe González donà les gràcies als senyors senadors, baixà de l'escò d'oradors de l'hemicicle del Senat cap al seu seient al banc blau del govern i el president de la cambra alta, José Federico de Carvajal, es disposava a donar la paraula al líder aliancista i també senador, Antonio Hernández Mancha, quan va observar un ràpid però expressiu gest negatiu del cap del govern.

Hernández Mancha no va poder replicar aquell dia l'única intervenció del president González. En acabar la sessió, els aliancistes protestaren formalment per la negativa de Felipe González i per la suposada submissió de José Federico de Carvajal, i asseguraren que aquest s'havia compromès a donar la paraula a Hernández Mancha si el president González s'adreçava a la cambra. Després, segons la versió aliancista, se'n desdigué, en veure que Felipe González li feia que no amb el cap.

Aquest breu, instantani episodi, resultà tanmateix decisiu per al debat que hi hagué al senat la setmana passada sobre política autonòmica perquè traslladà tot el protagonisme al ministre per a les Administracions Públiques, Joaquín Almunia i al seu pla d'acció immediata. Altrament, l'únic que hauria sobreviscut del debat hauria estat la discussió entre els dos líders polítics. Fa quasi un any que Felipe González defuig un enfrontament personal i públic amb Hernández Mancha i semblava que ara havia arribat l'ocasió, l'ocasió que no fou possible arran del debat de política general al Congrés de diputats.

Aquesta vegada el president González complí el paper que s'havia fixat: per satisfer els senadors i evitar crítiques romangué tot el primer dia, escoltà les queixes autonomistes i les rèpliques del seu ministre, en prengué notes i al final féu una breu i confusa declaració mig de salutació i mig de reny afectuós als nacionalistes i amb molt de menyspreu subterrani vers les altres minories.

Almunia pren la iniciativa

El terreny, per tant, pertanyia al ministre Joaquín Almunia, l'home fort no solament pel que fa a les difícils relacions entre les tres administracions, sinó de la política governamental sencera. Uns dies abans en el ministeri hi havia una certa preocupació pel debat.

La setmana passada, Joaquín Almunia dissenyava un pla de set punts al senat espanyol que suposen un canvi ben tímid en política autonòmica. Amb el suport dels grups nacionalistes, el govern socialista ha tornat a burlar l'oposició conservadora.

J. M. Sanmartí

Almunia: set punts ben tímids.

Les eleccions del 10 de juny passat havien compromès seriosament l'hegemonia socialista a l'administració autonòmica i en els discursos de presa de possessió de diversos presidents de comunitats autònomes, com l'aragonès Hipólito Gómez de las Rocas, hi havia reivindicacions inquietants (vegeu EL TEMPS núm. 157).

Ara, potser per primera vegada, la iniciativa política no corresponia a les minories nacionalistes, fonamentalment a CiU i PNB, sinó a les anomenades «autonomies de segona», és a dir, les que s'havien creat a través de l'article 143 de la Constitució. Les negociacions bilaterals entre l'administració central i la Generalitat de Cata-

lunya rullen força bé, el sistema de finançament és, malgrat els seus defectes, aprofitable i ningú no volia encetar al Senat la batalla electoral. A Euskadi el PNB està lligat de peus i mans pel pacte de govern amb el Partit Socialista d'Euskadi per les seues complexitats internes i pel seu progressiu retrocès electoral. És significatiu que dos dies després del debat Vitòria i Madrid assoleixin una entesa sobre la difícil qüestió de la quota financera basca. En canvi, es temia una rebel·lió de les autonomies en mans d'AP i de la dreta regionalista (Castella-Lleó, Aragó, Canàries, La Rioja, etc.).

La nit abans del debat, el ministre Almunia donà la llum verda a un pla d'acció molt intel·ligent: anunciaria canvis importants sense comprometre's a res. Dit i fet: en el seu discurs d'introducció, la peça clau de tot el debat, el ministre proposà un programa de set punts. En primer lloc, l'enfortiment dels actuals mecanismes de cooperació bilateral i sectorial, sota el principi de la lleialtat institucional mútua. Es coordinarien les competències i s'evitarien els conflictes davant el Tribunal Constitucional. En segon lloc, s'establiria un conveni amb totes les comunitats autònomes per assegurar la seua participació en el procés de formació

IKONO

de la voluntat de l'estat davant les instàncies comunitàries. El tercer punt promet l'acabament del procés de transferències de Catalunya, Euskadi i Galícia; les discrepàncies finals serien sotmeses a l'arbitratge del Tribunal Constitucional.

En quart lloc s'estudiaria la utilització de tècniques de delegació administrativa, a fi d'acostar la gestió dels afers públics als ciutadans. S'implantaria, en cinquè lloc, un procediment administratiu comú a totes les administracions públiques i es desenvoluparia l'article 149.1.18 de la Constitució. En sisè lloc, el govern admetria una més gran corresponsabilitat fiscal de les comunitats autònomes, es reformaria el Fons de Compensació Territorial i es desenvoluparia l'article 15 de la Lofca per anivellar els serveis mínims de totes les comunitats autònomes.

Finalment, i en setè lloc, el govern admetria la utilització de l'article 150.2 de la Constitució per ampliar competències comunitàries. Es faria en el moment que es consideri convenient per garantir la compatibilitat de les aspiracions de les comunitats autònomes amb la desitjable funcionalitat del conjunt de les administracions públiques.

Les condicions del govern central

Ara bé, aquest programa s'hauria de negociar d'acord amb certes condicions que el ministre Almunia fixà també en el seu discurs. Els interlocutors

Gómez de las Rocas: reivindicacions inquietants.

haurien d'admetre la plena validesa amb vista al futur de l'actual marc constitucional i estatutari. S'hauria de donar preferència als estatuts d'autonomia de Ceuta i Melilla, encara pendents, per tancar el mapa autonòmic. S'hauria de buscar un consens en matèria de finançament, en el marc del consell de política fiscal i financera. S'hauria d'estudiar l'article 149.1 18 de la Constitució sobre règim jurídic de les administracions públiques i molt especialment pel que fa a un procediment administratiu comú. Per últim, les possibles ampliacions de competències s'haurien de fer per mitjà de l'article 150 de la Constitució.

D'aquests set punts, sis ja formaven part, d'una manera o altra, del programa governamental i el setè és l'únic realment nou, és a dir, el referent a l'aplicació de l'article 150.2 de la Constitució per aixecar el sostre competencial de les comunitats autònomes de l'article 143. Aquest compromís, però, és tan inconcret i tan voltat de reserves i cauteles que ningú no n'ha pogut fer una valoració precisa. Diuen els mateixos socialistes que Joaquín Almunia va fer el seu discurs amb un ull a la tribuna de convidats, curulla de presidents i de personalitats de les comunitats autònomes, i en l'altre al XXXI congrés del PSOE. En mitjans governamentals s'assegurà a EL TEMPS que no es poden esperar canvis significatius abans del 1991.

Ara bé, el discurs fou efectiu: el president regional de Madrid Joaquín Leguina afirmà l'endemà que, política-

ment, el programa del ministre Almunia fou «impecable» i que el problema greu és el del finançament i no el del calendari. La via escollida, l'article 150.2, és la bona, i descarta discussions existencialistes o essencialistes: les declaracions de Leguina semblen garantir, per tant, que per aquest costat no hi haurà problemes al XXXI congrés del PSOE.

L'oposició afectada ha respost tard i malament a l'ofensiva governamental. L'únic que hi han sabut objectar és que l'article 150.2 deixa la iniciativa i els sostres en mans del govern central, que és qui cedeix les noves competències. No es tracta, doncs, de donar més pes polític a les comunitats autònomes, sinó que tot depèn de la més gran o més petita generositat del govern central. Han formulat, això sí, les queixes habituals, les acusacions de rigor, però no hi ha hagut plantejaments ni ofertes noves, tret del costat dels comunistes, i més concretament de Rafael Ribó (PSUC), que les hagué de presentar en un restaurant a una vintena de metres del Senat.

Només cal dir que el pla d'acció exposat per Ribó interessà immediatament Joaquín Almunia, al qual li'l lliuraren en un descans del debat.

L'hora dels pactes

La qüestió és que Hernández Mancha, obsessionat amb la seua qüestió personal amb Felipe González, es perdé en disquisicions genèriques, i que Fernando Castedo, del CDS, es carregà precisament l'única base que hi ha-

via per arribar a un pacte. Els altres grups tenen massa poc pes polític perquè les seues propostes, raonables o no, mereixin alguna cosa més que la contestació més o menys amable del ministre. Alguns portaveus intentaren salvar-se del naufragi oferint un «pacte d'estat», fórmula imprecisa i grandiloqüent que no ha servit mai de res, excepte en matèria antiterrorista i encara. Empipat, el ministre Almunia rebutjà finalment la idea i l'expressió dient que el pacte d'estat és la Constitució i els estatuts.

A l'hora de la veritat, es reproduí l'esquema de sempre: els socialistes buscaren aliats només entre els partits nacionalistes i apartaren sense contemplacions les altres forces polítiques. Dimecres, el PSOE acceptà dues de les tres resolucions presentades per CiU, les dues del PNB i una dels nacionalistes canaris, sense comptar, és clar, les vuit pròpies. Cap més. L'únic acord notable fou l'inici d'estudi per canviar el reglament del Senat i fer-lo més cambrà territorial.

El debat ha deixat una altra víctima pel camí: la proposta federal del PSC. Ni el ministre Almunia ni els portaveus socialistes, José Constantino Nalda i Manuel Barreiro, abonaren aquesta fórmula i es limitaren a recordar que no s'hi oposen perquè no pretén ni la reforma de la Constitució ni de cap estatut d'autonomia. En canvi, els altres grups importants, sobretot AP, s'hi declararen redonament en contra amb arguments diversos. Raimon Obiols (secretari general del PSC), reivindicà *café, copa i puro* en lloc de *café per a tothom* per a totes les comunitats autònomes, des d'un menjador de gala de l'hotel Palace de Madrid, i explicà que el curiós acord PSOE-CiU al Senat es deu al fet que «per als convergents, els socialistes de Madrid són els bons i els catalans som els dolents». Estranyes paradoxes que fan tan complicada la política estatal...

És difícil relacionar-ho encara com a causa i efecte, però és curiós que el mateix dia que fracassava el pacte autonòmic al Senat, queien els pressupostos del govern socialista valencià i els del govern socialista de Madrid-regió trontollaven per les accions oposidores d'AP i les amenaces del CDS i IU. Curiosament, el senador Fernando Castedo (CDS) és portaveu del seu partit a l'assemblea de Madrid i al Senat. A hores d'ara, igualment no se sap què passarà amb els pressupostos de l'Ajuntament de Madrid, on l'equip de govern de l'alcalde socialista Juan Barrranco també és minoritari. □

BANCO DE BILBAO ACONSEGUEIX REMOURE LES PLÀCIDES AIGÜES DE LA GRAN BANCA

Bilbao-Banesto: Batalla de reines

Banco de Bilbao ha aconseguit sorprendre Banco Español de Crédito amb una operació agressiva que hauria pogut suposar la desaparició del Banesto. La reacció del Banesto a l'operació d'absorció pot acabar limitant-la a una entrada minoritària en el seu capital per part del Bilbao.

Antoni Canís

Des que **Jose Angel Sánchez Asiain** va manifestar per primera vegada en públic la necessitat de concentració al sector bancari espanyol fins que ha emprès l'operació d'absorció de Banesto, han passat quinze anys. Quinze anys que el president de Banco de Bilbao ha utilitzat per convertir el seu banc en un dels més dinàmics de l'estat i per predicar insistentment en el desert dels set grans bancs espanyols la necessitat d'emprendre fusions al sector.

El Bilbao és a hores d'ara un banc professionalitzat, tecnificat i amb presència a les finances internacionals. El 1986 els ingressos per serveis arribaven als 26.692 milions de pessetes, la qual cosa situava el Bilbao com a líder del sector en aquest aspecte. No debades era considerat recentment, segons una enquesta elaborada per l'Institut Bernard Krief, entre les empreses que obren a l'estat, l'entitat financera que ofereix millors serveis al sector empresarial.

Parlar de Banco Espanol de Crédito, en canvi, és parlar de l'antitesi. El diari econòmic nord-americà *Wall Street Journal* considerava recentment el Banesto «un dels bancs espanyols més anacrònic, paralitzat per una estructura de gestió ineficient i una plana major sobrecarregada». Banesto compta actualment amb un consell d'administració format per divuit membres, la major part dels quals representen les famílies que des de fa molts anys controlen l'entitat i donen a la gestió un aire immobiliària que ha acabat sent desastrós per als interessos del banc. Qüestions com el forat de Tierras de Almería, la crisi del Banc Garriga Nogués i el suïcidi d'**Ignacio Coca** han acabat per desestabilitzar financerament i moral el segon banc espanyol per volum d'actius. L'existèn-

